

Bijlage C.

(Zie hoofdstuk E, §§ 1 en 5, van het verslag.)

OVERZICHTEN

betreffende de KONINKLIJKE MARINE in Nederlandsch-Indië, meerendeels over 1915.

1. Algemeen overzicht betreffende de schepen en vaartuigen van de Indische Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.
2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige Koninklijke Marine op ult. 1914 en ult. 1915.
3. Statistiek over 1915 der aanvulling en verliezen onder het tot de Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.
4. Exploitatiekosten van de oorlogsschepen en van de maritieme inrichtingen aan den wal, gedurende 1915.
5. Opgaven over het tijdvak 1 April 1915 t/m 31 Maart 1916 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke Marine (en ook door die der gouvernementsmarine): 1°. te Soerabaja (marine-etablissement), te Sabang (gouvernements-dok in particuliere exploitatie) en te Tandjoengpriok (particuliere werf) en 2°. te Singapore.

1. Algemeen overzicht betreffende de schepen en vaartuigen van de Indische Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven. 12	Samenstelling. 13	Op stapel gezet. 4	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5	Grootste lengte in M. 6	Grootste breedte in M. 7	Grootste diepgang in dM. 8	Waternverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.). 9	Geschut. Soort. 10	Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 14	Grootste proeftochtvaart. 15	Brandstof-(steen)kolen-berg- ruimte in M ³ . 16	Grootste vol te houden dienst- vaart. 17	Vaart bij voordeel brand- stofverbruik. 18	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 19	Bij vaart van kolom 17. 19	Bij vaart van kolom 18. 20	Pantser in millimeters. 1				Bevond zich op 31 December 1915: 25	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
										Aantal stukken.	Buizen.									Kanonnen.	Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.		Dek.	Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).	Aanwezige sterkte volgens het op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.	31 Dec. 1914	31 Dec. 1915	Euro- peanen.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.

INDISCHE MILI TAIRE MARINE.

Flottielje- vaartuigen.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			</
----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

2) Lengte van den romp over alles.

4) Diepgang van den romp bij normale toelading, stoomketels op peil (de

⁴⁾ Diepgang van den romp bij normale toelading, stoomketels op peil (de

⁵⁾ Met schepen 4 uren, met torpedobooten 2 uren volgehouden (met de na 1900 gebouwde torpedobooten 3 uren).

⁶⁾ Indien de kolommen 17, 18, 19 of 20 niet zijn ingevuld, beteekent dit dat het schip herstelling heeft ondergaan aan de ketels, zoodat vorige opgaven geen vertrouwen meer verdienen.

b) Uitkomsten verkregen met Cardiff-kolen.

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.	Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. ⁵⁾	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M ³ .	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁶⁾	Vaart bij voordeel bij brand- stofverbruik. ⁷⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. ⁸⁾		
									Soort.	Aantal stukken.	Buizen.						Kanonnen.	Bij vaart van kolom 17.	Bij vaart van kolom 18.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Torpedobooten.																			
<i>Cerberus</i>	1	S.	1887- Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1888. B. 6 Febr. 1889.	38.28	4	14.2 (21)	84	K. v. 3,7 cM.	2	2	1	840	17.6	12	—	—	—	—
<i>Hydra</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Febr. 1900.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1200	24.30	21	17.5	8	390 b)	1500 b)
<i>Scylla</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Febr. 1900.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1200	24.30	21	17.5	8	390 b)	1500 b)
<i>Minotaurus</i> . . .	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1280	24.40	21	17.3	8.5	420 b)	1460 b)
<i>Python</i>	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1269	25	21	17.3	8.5	420 b)	1460 b)
<i>Sphinx</i>	1	S.	1902 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1440	24.40	21	17.3	8.5	420 b)	1460 b)
<i>Draak</i>	1	S.	1905 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1906. B. 9 Nov. 1907.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1560	23.30	21	17.8	8.7	450 b)	1600 b)
<i>Krokodil</i>	1	S.	1905 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1906. B. 9 Nov. 1907.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1560	24	21	17.8	8.7	450 b)	1600 b)
<i>Zeeslang</i>	1	S.	1906 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1907. B. 9 Nov. 1907.	39.60	4.2	20.6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1560	24	21	17.8	8.7	450 b)	1600 b)
Opnemings- vaartuigen.																			
<i>Sumbawa</i>	1	S.	1890 Vlissingen. (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1891. B. 7 Juni 1892.	59.3	8.1	34.5	600	—	—	—	—	930	12.5	90	—	6	—	3000 b)
<i>Van Doorn</i> . . .	1	C. K.	1899 Rotterdam (Maatschappij „de Maas“).	A. 1901. B. 15 Dec. 1901.	54	8.3	31.8	700	—	—	—	—	370	9.0	110	7.8	7	2450 a)	3500 a)

Pantser in millimeters. 1)				BEMANNING.								Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)	
				Bevond zich op 31. December 1915:	Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhoging).		Aanwezige sterkte volgens het op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.						
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.			
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.		
21.	22.	23.	24.										
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.	122	90	181	114	167	131			
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.									
—	—	—	—	in dienst.	25	58	25	60	26	62			
—	—	—	—	in dienst.	25	58	20	45	25	57			

lingen vertoefde het schip van 18 Augustus tot 11 October te Soerabaja en ver wisselde aldaar de Europeesche bemanning tegen de voor genoemde opleiding bestemde inlandsche schepelingen, terwijl voor het geven van onderwijs in de Maleische taal een inlandsch onderwijzer aan boord werd geplaatst. Voor de werving van personeel voor de in aanbouw zijnde opleidingsschool te Makasser vertrok de boden naar de Molukken, aldaar grootendeels den tijd te Makasser Menado en Ambon doorbrengende. Van 26 November tot 14 December was het schip voor eenige kleine voorzieningen bij het marine-etablissement opgenomen, vertrok op laatstgenoemden datum naar Makasser, zette aldaar tot 22 Januari 1916 de opleiding van inlandsche schepelingen voort en keerde vervolgens weder naar Soerabaja terug, waar het 1 Februari buiten dienst werd gesteld.

Tot April 1915 waren voortdurend 2 groepen van 3 booten en nadien 3 groepen van 2 booten voor den dienst beschikbaar.

Door de in dienst zijnde booten werden geregeld vaaroefeningen, zoowel afzonderlijk als in groepsverband, in de nabijheid van Soerabaja gehouden in 't laatste geval eenige tochten van langeren duur, o. a. naar den Kangean archipel, de Bawean-groep en de Bajoewedan-baai (Bali).

In verband met de bijzondere opdrachten, welke het eskader ter handhaving van onze onzijdigheid had te vervullen, konden alleen in de maanden Mei, Juni en October oefeningen worden gehouden in het doen van aanvallen op schepen welke oefeningen in Straat Madoera plaats hadden.

Bijna voortdurend was een groep van 2 booten te Tandjoengpriok gestationeerd, van waaruit meermalen, ter uitvoering van opdrachten verband houdende met de handhaving van de neutraliteit, tochten werden gemaakt naar Straat Soenda en de Duizend-eilanden, terwijl de *Sphinx* in de maand Januari 1916 gedurende eenigen tijd op de kusten van Billiton vertoefde.

De oefeningen in het mijnenvischen met den kabelsnijder *Goedhart* werden geregeld voortgezet.

Zette, met Makasser als ververschingsplaats, de hydrografische werkzaamheden in de wateren van Boeton, op de zuidkust van dit eiland, op de kuster van Moena en van Kaboena voort, daarbij van tijd tot tijd ter reede Boeton den kolenvoorraad aanvullende. Gedurende het grootste gedeelte van de maanden Juni en Juli 1915 was de *Sumbawa* voor periodiek onderhoud bij het marine-etablissement te Soerabaja.

Zette tot 21 Juni 1915 de opnemingswerkzaamheden ter westkust van Sumatra nabij Tapa Toean voort, met Emmahaven als ververschingsplaats, en vertrok op dien datum tot het ondergaan van herstellingen, naar Sabang. Op 8 Juli keerde het schip naar Emmahaven terug en maakte 14 Juli een aanvang met de opneming van de oostkust van het eiland Siberoet, na beëindiging waarvan (17 December) de *Van Doorn* tot het einde van den verslagtijd hydrografische werkzaamheden verrichtte op de zuidwestkust van Atjeh.

lingen vertoefde het schip van 18 Augustus tot 11 October te Soerabaja en ver-
wisselde aldaar de Europeesche bemanning tegen de voor genoemde opleiding
bestemde inlandsche schepelingen, terwijl voor het geven van onderwijs in de
Maleische taal een inlandsch onderwijzer aan boord werd geplaatst. Voor de
werving van personeel voor de in aanbouw zijnde opleidingschool te Makasser
vertrok de bodem naar de Molukken, aldaar grootendeels den tijd te Makasser,
Menado en Ambon doorengende. Van 26 November tot 14 December was het
schip voor eenige kleine voorzieningen bij het marine-etablisement opgenomen,
vertrok op laatstgenoemden datum naar Makasser, zette aldaar tot 22 Januari
1916 de opleiding van inlandsche schepelingen voort en keerde vervolgens weder
naar Soerabaja terug, waar het 1 Februari buiten dienst werd gesteld.

Tot April 1915 waren voortdurend 2 groepen van 3 booten en nadien 3
groepen van 2 booten voor den dienst beschikbaar.
Door de in dienst zijnde booten werden geregeld vaar oefeningen, zoowel
afzonderlijk als in groepsverband, in de nabijheid van Soerabaja gehouden;
in 't laatste geval eenige tochten van langeren duur, o. a. naar den Kangean-
archipel, de Bawean-groep en de Bajowedan-baai (Bali).

In verband met de bijzondere opdrachten, welke het eskader ter handhaving
van onze onzijdigheid had te vervullen, konden alleen in de maanden Mei, Juni
en October oefeningen worden gehouden in het doen van aanvallen op schepen,
welke oefeningen in Straat Madoera plaats hadden.

Bijna voortdurend was een groep van 2 booten te Tandjoengpriok gestation-
neerd, van waaruit meermalen, ter uitvoering van opdrachten verband hou-
dende met de handhaving van de neutraliteit, tochten werden gemaakt naar
Straat Soenda en de Duizend-eilanden, terwijl de *Sphinx* in de maand Januari
1916 gedurende eenigen tijd op de kusten van Billiton vertoefde.

De oefeningen in het mijnenvischen met den kabelsnijder *Goedhart* werden
geregeld voortgezet.

Zette, met Makasser als ververschingsplaats, de hydrografische werkzaam-
heden in de wateren van Boeton, op de zuidkust van dit eiland, op de kusten
van Moena en van Kaboena voort, daarbij van tijd tot tijd ter reede Boeton
den kolenvoorraad aanvullende. Gedurende het grootste gedeelte van de maan-
den Juni en Juli 1915 was de *Sumbawa* voor periodiek onderhoud bij het
marine-etablisement te Soerabaja.

Zette tot 21 Juni 1915 de opnemingswerkzaamheden ter westkust van Sumatra
nabij Tapa Toean voort, met Emmahaven als ververschingsplaats, en vertrok op
dien datum tot het ondergaan van herstellingen, naar Sabang. Op 8 Juli keerde
het schip naar Emmahaven terug en maakte 14 Juli een aanvang met de
opneming van de oostkust van het eiland Siberoet, na beëindiging waarvan
(17 December) de *Van Doorn* tot het einde van den verslagtijd hydrografische
werkzaamheden verrichtte op de zuidwestkust van Atjeh.

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven. 2	Samenstelling. 3	Op stapel gezet. 4	A. Te water gelaten. B. In Ned-India aangekomen of aldaar in dienstgesteld. 5	Grootste lengte in M. 6	Grootste breedte in M. 7	Grootste diepgang in dM. 8	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.). 9	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 14	Grootste proefvoortvaart. 15	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . 16	Grootste vol te houden dienst- vaart. 17	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. 18	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 19		Pantser in milimeters. 20				Bevond zich op 31 December 1915:	BEMANNING.								Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
									Soort.	Aantal stukken.	Buisen.	Kanonnen.						Bij vaart van kolom 17.	Bij vaart van kolom 18.	Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).		Aanwezige sterkte volgens het op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.						
																									Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.		
Van Gogh.	1	C. K.	1897 Rotterdam (P. Smit Jr.).	A. 1898. B. 4 Juli 1899.	54	8.3	31.8	700	—	—	—	—	390	10.1	100	8	6.3	2700 a)	3600 a)	—	—	—	—	in dienst.	25	58	19	47	24	59	Als communicatievaartuig aan het eskader toegevoegd, was deze bodem tot 10 Mei 1915 te Soerabaja en vertrok op dien datum naar de westkust van Sumatra om aldaar van Emmahaven uit in de verbinding met de schepen te voorzien. Op 5 Juni keerde het schip naar Soerabaja terug en deed van daar uit van 7 tot 9 en van 11 tot 13 Juli tochten naar Ampenan, ten behoeve van het aldaar aanwezige eskader; voor hetzelfde doel stoomde de Van Gogh 23 Augustus naar de west- en noordkust van Celebes, te Makassar en te Menado de voorraden aanvullende. Na op 7 October weder te Soerabaja te zijn teruggekeerd, bleef het schip daar tot 28 December, onderbroken door een tocht naar Boeleleng (van 22 tot 25 November) en een verblijf bij het marine-etablisement (van 2 tot 24 December). Gedurende het verdere gedeelte van den verslagtijd bleef de bodem te of nabij Soerabaja en hield vaaroefeningen in Straat Madoera.		
Lombok	1	S. Z.	1890 Amsterdam (HUYGESS en VAN GELDER).	A. 1891. B. 21 Mei 1892.	52.5	8.3	33.5	600	—	—	—	—	990	12.2	120	9.2	—	1700 a)	—	—	—	—	in dienst.	25	58	8	28	14	34	Was ter beschikking gesteld van den marine-commandant te Soerabaja en onderhield met de beide stoomsloepen de verbinding ter reede tusschen de genoemde autoriteit en de kustbatterijen.			
Borneo	—	C. K.	1892 Glasgow (Clydebank J. & G. Thomson).	A. 1892. B. 6 Febr. 1894.	53.9	9.5	40.5	800	—	—	—	—	1040	13.2	160	7	—	—	—	—	—	—	buiten dienst	—	—	—	—	—	—	Bleef gedurende den verslagtijd in bewaring bij het marine-etablisement te Soerabaja.			
Oud- Wachtschepen.																																	
Koning der Nederlanden.	—	IJ.	1871 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1874. B. 15 Juni 1876.	85.3	15.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	in dienst.	—	—	—	—	—	—	—	Lag gedurende den verslagtijd gemeerd in de torpedoboothaven te Soerabaja en deed aldaar dienst als logementschip ten behoeve van de bemanningen van de in timmering zijnde torpedobootjagers.		
Bromo	—	IJ.	1870 Amsterdam (Koninklijke fabriek van stoom-en-andere werktuigen).	A. 1874. B. 3 Sept. 1875.	64.6	9.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	buiten dienst	—	—	—	—	—	—	—	Opgelegd te Merauke.		
Munitieschepen.																																	
Prins Hendrik der Nederlanden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	in dienst.	—	—	—	—	—	—	} Gemeerd in de torpedoboothaven te Soerabaja.			
Makassar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	in dienst	—	—	—	—	—	—				

N A M E N DER S C H E P E N.		Aantal schroeven. Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.	Torpedo- inrich- tingen.	Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proefvochtvaart. ⁵⁾	Brandstof (steenkolen-) begruimte in M ³ .	Grootste vol te houden dienstvaart. ⁶⁾	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. ⁷⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. ⁸⁾	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Soort.	Aantal stukken.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
										Buizen.	Kanonnen.					Bij vaart van kolom 17.	Bij vaart van kolom 18.

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIE.

Panterschepen.

<i>De Zeven Provinciën</i>	2	S.	1908 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1909. B. 25 Febr. 1911.	101.5	17.1	61.5	6530	K. v. 28 cM. " " 15 " n ^o . 5. " " 7.5 " S.-Aut.n ^o . 1 " " 3.7 " " A. Mr. " 7.5 " A.	2 4 10 4 1 21	—	—	8520	16.3	1030	15.3	8	2100	5100
<i>Koningin- Regentes</i>	2	S.	1898 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1900. B. 2 Jan. 1903.	96.6	15.2	58.1	5080	K. v. 24 cM. N ^o . 1. " " 15 " " 4. " " 7.5 " " 8. " " 3.7 " " 4. Mr. " 7.5 " A.	2 4 8 4 1 19	1	2	7290	16.9	830	14.5	9.2	1600	4100
<i>Tromp</i>	2	S.	1903 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1904. B. 27 Dec. 1906.	100.8	15.2	57	5300	K. v. 24 cM. N ^o . 2. " " 15 " " 5. " " 7.5 " " 3. " " 3.7 " " 4. Mr. v. 7.5 " A.	2 4 8 4 1 19	—	3	6400	16.7	830	14.5	9.2	1600 b)	4100 b)

Pantser in millimeters. ¹⁾				BEMANNING.							
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.	Bevond zich op 31 December 1915:	Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).		Aanwezige sterkte volgens het op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.				
					Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	

Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak
1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916.

(Zie voor het dokken en herstellen de opgaven
sub 5 van deze bijlage.)

32.

Oefende gedurende de eerste vier maanden van het verslagjaar in de nabijheid van Soerabaja, o. a. in Straat Madoera en in de Java-Zee, zette aldaar de halfjaarlijkse schietoefeningen voort, nam deel aan de gezamenlijke eskader-oefeningen en hield van 27 tot 31 Mei gevechtsschietoefeningen met de *Koningin Regentes* en de *Tromp* en op 18 Juni met de *Hertog Hendrik* in Straat Sapoedi. Op 5 Juli stoomde de bodem met de beide eerstgenoemde schepen naar de wateren van Lombok en hield aldaar tot den 15den d. a. v. oefeningen nabij Ampenan, na afloop waarvan het schip met de overige schepen van het Nederlandsch eskader naar Soerabaja terugkeerde en aldaar tot 29 Juli de halfjaarlijkse schietoefeningen voortzette. Tot 3 Augustus verrichtte *De Zeven Provinciën* bewakingsdiensten in Straat Soenda en van 7 tot 18 Augustus te Tjilatjap, na den kolenvoorraad te Tandjoengpriok te hebben aangevuld. Op laatstgenoemden datum stoomde het schip via Straat Bali naar Soerabaja en was vervolgens van 20 Augustus tot 21 October voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement, na afloop waarvan de bodem deelnam aan de gezamenlijke eskaderoefeningen nabij Straat Sapoedi en in den Kangean-archipel. Vervolgens hield de bodem tot 4 Januari 1916 schietoefeningen in de nabijheid van Soerabaja, zowel in eskaderverband als afzonderlijk, nam tot den 20sten d. a. v. deel aan een kruistocht van het eskader langs de oostkust van Borneo en de westkust van Celebes en vertrok 24 Januari van Soerabaja via Tandjoengpriok naar den Riouw-archipel, tot handhaving der onzijdigheid. Den 9den Februari weder met de overige schepen te Soerabaja teruggekeerd zijnde, hadden tot 13 Maart in hoofdzaak schietoefeningen in Straat Madoera plaats, terwijl het schip gedurende het overige gedeelte van den verslagtijd, in verband met de komst van den nieuw benoemden Gouverneur-Generaal te Tandjoengpriok bleef.

Vertoefde te of nabij Soerabaja, zette aldaar de halfjaarlijkse schietoefeningen voort, nam geregeld deel aan de gezamenlijke eskaderoefeningen en was daarna tot 22 Mei voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement. Van 27 tot 31 Mei hield het schip gevechtsschietoefeningen in Straat Sapoedi, na afloop waarvan het ter herstelling der fundaties van de kanonnen van 15 c.M. van 3 tot 17 Juni te Soerabaja vertoefde; na op laatstgenoemden datum het eskader weder te hebben bereikt, oefende het tot 5 Juli afzonderlijk in de Java-zee. Op laatstgenoemden datum stoomde de bodem naar Makassar, bleef aldaar, in verband met de ongeregeldeheden in Zuid-Celebes, van 7 Juli tot 20 Augustus en vertrok vervolgens voor bewakingsdiensten naar Paleh van waar het schip 25 September te Soerabaja terugkeerde en aldaar tot 18 December schietoefeningen hield, onderbroken door een tocht, verband houdende met de handhaving van onze onzijdigheid, naar de noordkust van Celebes. Van 19 December 1915 tot 22 Januari 1916 was de bodem bij het marine-etablisement in herstelling, na beëindiging waarvan de *Koningin Regentes* in hoofdzaak de bewegingen van het vlaggeschip volgde.

Oefende van 1 April tot half Mei 1915 te of nabij Soerabaja, zette aldaar de halfjaarlijkse schietoefeningen en de stoomproeven met Ombilin-kolen voort en vertrok 17 Mei naar Straat Sapoedi tot verankering van het voormalige munitieschip *Nienhuis* op het Tambaga-rif. Van 26 tot 31 Mei nam de *Tromp* deel aan de gevechtsschietoefeningen in genoemde Straat, vertoefde tot 5 Juli weder voor eerstgenoemd doel in de nabijheid van Soerabaja en vertrok op laatstgenoemden datum met de overige schepen van het Nederlandsch eskader naar Ampenan, van waar het schip 15 Juli weder te Soerabaja terugkeerde. Na aanvulling van den kolenvoorraad, vertrok het schip 23 Juli ter uitvoering eener opdracht in verband met de handhaving der onzijdigheid naar Makassar en van daar naar zee om vervolgens van 8 Augustus tot 9 October te voorzien in de bewaking van de noordkust van Celebes nabij Paleh, met uitzondering van het tijdvak 23 Augustus—9 September, toen de *Tromp* voor aanvulling der voorraden een tocht heen en terug naar Makassar maakte. Na aflossing door de *Koningin-Regentes*, keerde het schip via Straat Laoet naar Soerabaja terug, meerde aldaar 14 October op het marine-etablisement en zette vervolgens, na te hebben gedokt, van 25 October 1915 tot 4 Januari 1916 de stoomproeven en schietoefeningen voort, daarbij tevens deelnemende aan de gezamenlijke eskaderoefeningen. Op 16 December sleepte de *Tromp* nabij Oedjoeng Pangkah een aldaar gestrand Japansch stoomschip af, keerde vervolgens naar Soerabaja terug en oefende tot 4 Januari 1916 in de nabijheid dier plaats. Van dezen datum af tot 9 Februari volgde het schip in hoofdzaak de bewegingen van de *De Zeven Provinciën*, zette daarna tot 1 Maart de halfjaarlijkse schietoefeningen in Straat Madoera voort en was het overige gedeelte van den verslagtijd voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement opgenomen.

Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak
1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916.
(Zie voor het dokken en herstellen de opgaven
sub 5 van deze bijlage.)

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven. 2	Aantal Samenstelling. 3	Op stapel gezet. 4	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5		Grootste lengte in M. 6	Grootste breedte in M. 7	Grootste diepgang in dM. 8	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.). 9	Geschut. Soort. 10	Torpedo- inrich- tingen. Aantal stukken. 11		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 14	Grootste proefvoortvaart. 15	Brandstof (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . 16	Grootste vol te houden dienst- vaart. 17	Vaart bij voordeel bij brand- stofverbruik. 18	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 19		Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1915:	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)				
																									Bepaalde sterkte (onge- rekend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).		Aanwezige sterkte volgens het op onderstaand tijdstop laatst ontvangen maandrapport.		Euro- peanen.	Inlan- ders.		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.				
<i>Lynx</i>	2	S.	1912 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1912. B. 2 Nov. 1913.	70.1	6.7	20.4 (28.4)	510	K.v.7.5cM.S.-Aut.n°.2. Mitrailleur.	4 4 8	—	2	9194	30.2	120 c)	20	8.5	750	2700	—	—	—	—	in dienst.	40	44	42	43	44	51		Kwam 2 April 1915 te Tandjoengpriok aan, bleef daar 4 dagen en meerde vervolgens 8 April in de torpedoboothaven te Soerabaja, om aldaar tot den 24sten d. a. v. de z.g. kleine stilligtijd door te brengen. Na vervolgens tot 3 Mei in de nabijheid van Soerabaja eenige stoomproeven met Ombilin-kolen te hebben gehouden, vertrok de <i>Lynx</i> met de <i>Hertog Hendrik</i> naar de westkust van Sumatra en verleende hulp bij het onderzoek van de baaien en vaarwaters der bewesten die kust gelegen eilanden, daarbij meermalen ter voorziening in de draadloze telegrafie-verbinding te Emmahaven vertoevende. Op 25 Juni keerde het schip met de <i>Hermelijn</i> via Tandjoengpriok naar Soerabaja terug en zette in de nabijheid van deze plaats van 1 Juli tot 7 September de half- jaarlijksche schietoefeningen en de stoomproeven voort, behalve van 12 Juli tot 21 Augustus, toen het voor periodiek onderhoud bij het marine-etablis- sement vertoefde, terwijl het den 8sten Juli gevechtsschietoefeningen in Straat Madoera meemaakte. Ter aflossing van de <i>Jakhals</i> vertoefde het schip van 9 September tot 25 October te of nabij Tandjoengpriok, waar het meermalen schietoefeningen met de draagbare wapenen aan den wal en met geschut in zee hield. Op laatstgenoemden datum keerde de <i>Lynx</i> weder naar Soerabaja terug, oefende tot 10 November in de nabijheid van deze plaats en stoomde vervolgens naar Ampenan, waar de boot tot 16 November ter beschikking van het hoofd van gewestelijk bestuur vertoefde; vervolgens werd de bodem, na aflossing door de <i>Jakhals</i> , op 18 November voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement opgenomen. Gedurende de maand December hield het schip stoomproeven in Straat Madoera, nam deel aan het onderzoek der baaien en vaarwaters langs de kusten van Bali en Lombok en volgde daarna van 4 tot 20 Januari 1916 de bewegingen van de <i>Bulhond</i> . Gedurende de eerste helft van Februari oefende de <i>Lynx</i> in Straat Madoera terwijl het schip ver- volgens tot 25 Maart de groote stilligtijd bij het marine-etablisement door- bracht. Einde verslagtijd bevond het schip zich bij het eskader te Tandjoeng- priok.			
<i>Hermelijn</i>	2	S.	1912 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1913. B. 2 Nov. 1913.	70.1	6.7	20.4 (28.4)	510	K.v.7.5cM.S.-Aut.n°.2. Mitrailleur.	4 4 8	—	2	9500	30.3	120 c)	20	8.5	750 b)	2700 b)	—	—	—	—	in dienst.	40	44	48	38	43	44		Vertoefde tot 3 Mei 1915 te of nabij Soerabaja, in het laatste geval in hoofd- zaak tot het houden van oefeningen in groepsverband en het assisteren van het eskader bij vuurleidingsoefeningen. Op genoemden datum vertrok het schip met de <i>Hertog Hendrik</i> naar de westkust van Sumatra, tot het be- kruisen van de kusten en vaarwaters der nabij gelegen eilanden, daarbij ter voorziening in de draadloze telegrafie-verbinding en ter aflossing van de <i>Lynx</i> meermalen te Emmahaven vertoevende. Van 24 tot 30 Juni volgde de <i>Hermelijn</i> de bewegingen van de <i>Lynx</i> en oefende vervolgens van begin Juli tot 9 Augustus in de nabijheid van Soerabaja, waarbij het schip aan het eskader hulp verleende bij de vuurleidingsoefeningen, onderbroken van 9 tot einde Juli door een tocht met de <i>Bulhond</i> naar de westkust van Sumatra voor be- wakingsdoeleinden. Na gedurende de maand Augustus en van 1 tot 12 Sep- tember de groote stilligtijd bij het marine-etablisement te hebben doorge- bracht, vertoefde het schip tot 8 December te of in de nabijheid van Soerabaja o. a. ter voortzetting van de schietoefeningen en de inschietwerkzaamheden met de torpedo's II 150, terwijl het tevens eenige malen deelnam aan de ge- zamenlijke eskaderoefeningen en aanvallen op de schepen. Gedurende het overige gedeelte van December was de <i>Hermelijn</i> voor periodiek onder- houd bij het marine-etablisement opgenomen; van 4 tot 20 Januari 1916 volgde het schip de bewegingen van de <i>Bulhond</i> , vergezeld vervolgens het eskader naar den Riouw-archipel, vertoefde van 9 Februari tot 25 Maart wederom bij het marine-etablisement en voegde zich bij het einde van den verslagtijd bij het eskader te Tandjoengpriok.			
<i>Panter</i>	2	S.	1912 Rotterdam (Maatschappij voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“).	A. 1913. B. 9 Mei 1914.	70.1	6.7	20.4 (28.2)	510	K.v.7.5cM.S.-Aut.n°.2. Mitrailleur.	4 4 8	—	2	8980	30.3	120 c)	20	8.5	750 b)	2700 b)	—	—	—	—	in dienst.	41	44	42	42	43	47		Oefende tot 9 Juli 1915 in de omgeving van Soerabaja, waar het halfjaar- lijksche schietoefeningen, stoomproeven, gezamenlijke eskaderoefeningen zoo- mede aanvallen op de schepen hield; van 14 tot 31 Mei en van 1 tot 8 Juli was de <i>Panter</i> voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement en 18 Juni verleende het schip hulp bij de gevechtsschietoefeningen van de <i>Hertog Hendrik</i> in Straat Sapoeði. Van 11 Juli tot 16 Augustus bleef het schip voor bewakingsdoeleinden te of nabij Tandjoengpriok, in 't laatste geval tot be- kruising van Straat Soenda, en keerde daarna weder naar Soerabaja terug, waar het bij het marine-etablisement in herstelling werd opgenomen. Na den 2den October de groote stilligtijd te hebben beëindigd, vertrok de <i>Panter</i> 6 October via Makassar naar de noordkust van Celebes, waar het schip 12 October ter reede Tang den bewakingsdienst van de <i>Koningin-Regentes</i> over- nam. Van 20 tot 26 October vertoefde de boot te Menado, ten einde te voor- zien in de draadloze telegrafie-verbinding, en keerde 29 October via Talisei naar Makassar terug. Op 15 November stoomde het schip naar Djampoea en keerde vervolgens tot het ondergaan van eenige kleine herstellingen naar Soerabaja terug, in de nabijheid van welke plaats het tot 4 Januari 1916 bleef, behalve gedurende het tijdvak eind November—8 December, toen het te Ampenan hulp verleende aan het binnenlandsch bestuur en van 17 tot 24 December toen het een kruistocht naar Makassar maakte. Na van 4 tot 22 Januari 1916 voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement te hebben vertoefd, volgde het schip van 24 Januari tot 5 Februari de bewegingen van de <i>De Ruyter</i> en keerde vervolgens via Tandjoengpriok naar Soerabaja terug, tot het houden van oefeningen.			

c) Bovendien 12½ M³ ruimte voor stookolie.

NAMEN DER SCHEPEN	Aantal schroeven. 1)	Samenstelling. 2)	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 3)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in dM. 4)	Waterverplaatsing in M³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.	Torpedo- inrich- tingen.	Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proefvochtvaart. 5)	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M³.	Grootste vol te houden dienst- vaart. 6)	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. 6)	Bij vaart van kolom 17.	Bij vaart van kolom 18.	Af te leggen weg in zee mijlen met normalen voorraad.	
									Soort.										Aantal stukken.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Vos	2	S.	1912 Rotterdam (Maatschappij voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“).	A. 1913. B. 9 Mei 1914.	70.1	6.7	20.4 (28.2)	510	K.v. 7.5 cM.S.-Aut. n°. 2. Mitrailleur.	4 4 8	—	2	8650	30.09	120 c)	20	8.5	750	27

2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige Koninklijke marine bij het einde van elk der jaren 1914 en 1915.

		Personeel der Indische militaire marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië, behalve dat van den stoom- vaartdienst en het korps mariniers.				Stoomvaartdienst.		Mariniers.		TOTALEN.			
OMSCHRIJVING.		Officieren.	Onderofficieren en minderen.		Officie- ren- mach- nist.	Onderofficieren en minder.		Officie- ren.	Onder- officieren en minderen (Europe- anen).	Officie- ren.	Onderofficieren en minderen.		
			Europe- anen.	Inlanders.		Euro- peanen.	In- landers.				Euro- peanen.	In- landers.	Te zamen.
Ult. 1914	Bepaalde sterkte . .	197	1 326	580	31	406	698	5	275	233	2 007	1 228	3 235
	Aanwezige sterkte . .	202	1 327	677	30	383	652	5	349	237	1 059	1 329	3 388
Ult. 1915	Bepaalde sterkte a) . .	209	1 298	538	46	390	698	5	313	260	2 001	1 236	3 237
	Aanwezige sterkte b) . .	199 c)	1 297 d)	659 d)	48	395 e)	672	4	332	251	2 024	1 331	3 355

a) Met inbegrip van 10 % reserve.

b) Onder de „aanwezige sterkte” zijn ook begrepen de van boord geëvacueerden, ten getale van 5 officieren en 92 schepelingen op ult. 1914 en 90 officieren en 150 schepelingen op ult. 1915, zoodat de in de gevangnissen vertoevende (27 schepelingen op ult. 1914 en 16 schepelingen op ult. 1915). Behalve het personeel, dat vast is aangewezen voor het vervullen van betrekkingen aan den wal, op welk personeel (15 officieren en 4 onderofficieren op ult. 1914 en op ult. 1915) ook bij de „bepaalde sterkte” is gerekend, zijn nog gebezigt in betrekkingen of voor doeleinden, waarop bij de „bepaalde sterkte” niet was gerekend, op ult. 1914 19 officieren en 72 schepelingen en op ult. 1915 9 officieren en 50 schepelingen.

c) Hieronder behooren 19 tot den geneeskundigen dienst en 27 tot het personeel der administratie.

d) Hieronder 425 Europeanen en 94 inlanders met den rang van onderofficier, 95 Europeesche manschappen met den stand van matroos der 1ste klasse in verschillende qualiteiten en 6 inlandsche matrozen-bediende met den stand van matroos der 3de klasse, niet begrepen in de cijfers van de hieronder volgende tabel.

e) 55 machinisten, 14 adjunct-machinisten, zoodat 326 koppen aan stokers-personeel.

De verschillende klassen van Europeesch en inlandsch matroos waren op ult. 1915 bezet als volgt:				
GRADEN.	Europeanen.		Inlanders.	
	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.
Matroos 1ste klasse	282	189	62	74
„ 2de „	187	325	53	40
„ 3de „	316	261	210	316
Lichtmatroos.	—	—	112	129
Te zamen	785	775	437	559
Op ult. 1914 waren deze totalen	815	737	430	585

Pantser in
millimeters. 1)

BEMANNING.

Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.	Bevond zich op 31 December 1915:	Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hoging).		Aanwezige sterkte volgens het oponderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.			
					Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1914		31 Dec. 1915	
							Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.

Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak
1 April 1915 tot en met 31 Maart 1916.

(Zie voor het dokken en herstellen de opgaven
sub 5 van deze bijlage.)

—	—	—	—	in dienst.	41	44	40	39	39	44
---	---	---	---	------------	----	----	----	----	----	----

Vertoefde tot 8 Juli 1915 te of nabij Soerabaja, zette aldaar de schietoefeningen voort, nam deel aan de gezamenlijke eskaderoefeningen en aanvals-oefeningen op de schepen en hield eenige malen afzonderlijk tochten in Straat Madoera, op een van welke laatste de opvarenden van het gestrande Engelsch stoomschip *Zweena* konden worden gered; van 15 tot 31 Mei was het schip voor periodiek onderhoud bij het marine-etablisement. Op 9 Juli stoomde de *Vos* met de *Panther* naar zee, doch moest wegens een machinegebrek weder terugkeeren. Na afloop van de herstelling deed de boot een kruistocht in de omgeving van de Salembau- en Arends-eilanden. Na tot eind Augustus ter reede Soerabaja bewakingsdiensten te hebben verricht, oefende het schip van 6 tot 9 September in Straat Madoera en bracht vervolgens van 10 September tot 25 October de groote stilligtijd op het marine-etablisement door. Na afloop der herstellingen oefende de *Vos* weder in de omgeving van Soerabaja, nam deel aan de gezamenlijke eskaderoefeningen en aanvallen der jagers, en hield schietoefeningen in Straat Madoera, afgewisseld door een kruistocht van 13 tot 19 December naar Makassar. Na den z.g. kleinen stilligtijd bij het marine-etablisement te hebben doorgebracht, vertrok het schip 24 Januari 1916 met het Nederlandsch eskader via Tandjoengpriok naar den Riouw-archipel en keerde 6 Februari 1916 met de *Panther* te Soerabaja terug.

RECAPITULATIE.

Indische Militaire Marine	438	506	460	460	446	546
Nederlandsch eskader in Oost-Indië	1515	588	1521	586	1590	544
Totaal ingeschrevenen in de rol der schepen	1953	1094	1981	1046	2006	1090
Personeel aan den wal (in functien waarop bij de bepaalde sterkte niet was gerekend)	19	1	19	1	19	1
Departement der marine (behalve voornoemde 20 Europeanen en inlanders die den staf vormen)	—	—	14	7	16	10
Ned. gezantschapswacht te Peking	34	—	34	—	34	—
Marinekazernes te Soerabaja	83	29	240	275	200	230
Totaal	2089	1124	2288	1329	2275	1331

3. Statistiek over 1915 der aanvulling en verliezen onder het tot de Koninklijke marine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.

AANVULLING.	Europeanen.		Inlanders. a)	VERLIEZEN.	Europeanen.		Inlanders. a)
	Officieren.	Onderofficieren en minder.			Officieren.	Onderofficieren en minder.	
Aangekomen uit Nederland:				Teruggekeerd naar Nederland:			
per pantserschip <i>De Rugter</i> .	16	303	—	per pantserschip <i>Hertog Hendrik</i> .	17	315	—
per gouv.-stoomschip <i>Canopus</i>	8	42	—	per mailboot	91 c)	268 c)	—
per mailboot	71	257	—	Ontslagen	—	2	74 d)
Bevorderd tot officier	19	—	—	Bevorderd tot officier	—	19	—
Aangenomen in Ned.-Indië . .	—	—	102	Overleden	2	20	7
Terug van desertie	—	10	45	Gedeserteerd	—	11	64
	114	612			110	635	
Totaal	726	147 b)		Totaal	745	145	

a) Van de gemiddeld aanwezig geweest zijnde sterkte beliep in 1915 het verloop van het inlandsche personeel der oorlogsvloot in procenten als volgt: uit hoofde van overlijden 0,52, afkeuring 1,12, desertie 4,78, verwijdering wegens veroordeeling en wangedrag 0,82 en diensteindiging 3,21, welke cijfers over 1914 beliepen 0,38, 1,37, 6,63, 0,68 en 2,36.

Wat de aanvulling van het korps inlandsche schepelingen betreft, beliep het getal der nieuw aangenomenen en dat dergenen die zich opnieuw verbonden onderscheidenlijk 7,62 % en 28,09 %, tegen in 1914 10,38 % en 26,18 %.

b) In 1915 verbonden zich opnieuw 388 inlandsche schepelingen.

c) Onder deze getallen zijn begrepen 15 officieren en 107 onderofficieren en manschappen, afgekeurd voor den werkelijken zeedienst in Oost-Indië, zoodat 17 veroordeelden.

d) Hieronder 11 wegens veroordeeling en wangedrag en 15 wegens afkeuring voor den zeedienst, zoodat het getal wegens diensteindiging ontslagenen 48 bedraagt.

4. Exploitatiekosten van de oorlogsschepen en van de maritieme inrichtingen aan den wal, over 1915.

a. SCHEPEN VAN HET NEDERLANDSCH ESKADER.

NAMEN DER SCHEPEN.	Kosten van aanbouw.	Kosten van periodiek dokken.	Aanmaak, herstelling, enz. van losse en vaste goederen.	Herstel- lingen.	Aanmaak, herstelling en ver- strekking van inventaris- goederen. ^{a)}	Ont- vangen steen- kolen. ^{a)}	Ont- vangen stoomolie. ^{a)}	Trakte- menten en soldijen.	Kosten van voeding.	Diver- sen.	TOTAAL.
<i>De Zeven Provinciën</i>	f 5 612 459	f 19 348	—	f 94 756	f 169 725	f 142 526	f 2 385	f 364 952	f 143 136	f 525	f 937 353
<i>Tromp</i>	4 323 944	16 428	—	21 386	148 444	181 430	2 673	294 949	121 902	790	788 002
<i>Hertog Hendrik b)</i>	4 443 863	12 784	—	43 665	85 087	111 051	94	57 258	104 761	564	415 264
<i>Koningin-Regentes</i>	4 545 901	13 575	—	47 274	111 908	153 324	1 981	306 439	125 882	797	761 180
<i>De Ruyter c)</i>	4 317 019	—	—	668	— 242	19 983	697	11 190	4 663	38	36 997
<i>Wolf d)</i>	925 510	2 704	f 26	7 098	3 561	—	—	—	—	158	13 547
<i>Fret d)</i>	924 887	1 510	26	49 025	4 971	—	—	—	—	152	55 684
<i>Bulhond</i>	872 950	2 347	26	17 126	21 338	56 587	2 020	71 336	22 836	184	193 800
<i>Jakhals</i>	873 670	2 002	26	14 712	24 781	62 847	4 106	65 594	22 216	166	196 450
<i>Hermelijn</i>	830 050	1 803	26	54 676	26 246	38 034	2 556	74 294	24 484	280	222 399
<i>Lynx</i>	832 139	2 433	26	27 027	27 932	61 879	5 164	69 152	24 305	299	218 217
<i>Panther</i>	819 578	1 987	26	36 457	25 303	56 394	7 635	63 063	22 652	229	213 746
<i>Vos</i>	829 599	2 271	26	37 915	28 871	36 594	3 045	70 491	22 037	275	201 525

a) De bedragen in deze kolommen zijn de waarden van de door het marine-etablisement aangemaakte en van daar ontvangen, zoonede de buiten die inrichting aangeschafte goederen, verminderd met de waarden der afgegeven goederen.

b) De opgaven betreffende de *Hertog Hendrik* loopen van 1 Januari t/m 24 November 1915.

c) De opgaven betreffende de *De Ruyter* loopen slechts van 17—31 December 1915.

d) De herstellingskosten van de *Fret* zijn belangrijk hooger dan die van de *Wolf*, daar van eerstgenoemde boot de herstellingen in 1915 aanvingen, terwijl die van de *Wolf* in 1914 ongeveer waren geëindigd.

b. SCHEPEN DER INDISCHE MILITAIRE MARINE.

NAMEN DER SCHEPEN.	Kosten van aanbouw.	Dokkosten en her- stellingen.	Aanmaak, enz. van goederen.	Ontvangen inventaris- goederen. ^{a)}	Ontvangen steen- kolen. ^{a)}	Ontvangen stoomolie. ^{a)}	Trakte- menten en soldijen.	Kosten van voeding.	Diversen.	TOTAAL.
<i>Koetei</i>	f 386 965	f 13 185	f 20 067	f 25 038	f 34 544	f 1 419	f 69 533	f 27 097	f 200	f 191 083
<i>Mataram e)</i>	381 630	140 850	17 616	— 14 878	—	—	3 490	1 205	157	148 440
<i>Serdang</i>	406 000	9 076	5 677	15 681	15 736	550	74 685	26 516	75	147 996
<i>Siboga</i>	386 965	10 272	14 633	3 257	7 988	488	73 150	27 323	82	137 193
<i>Sumbawa</i>	419 800	12 018	8 799	7 725	16 127	634	65 670	21 543	65	132 581
<i>Lombok f)</i>	448 000	3 192	8 053	7 227	—	—	28 423	13 023	65	59 983
<i>Assahan</i>	413 900	5 472	7 031	24 397	20 983	993	74 312	26 055	147	159 390
<i>Borneo g)</i>	601 500	36	42	— 7	—	—	—	—	—	71
<i>Van Doorn</i>	363 500	4 540	4 254	8 471	10 546	420	71 504	20 600	101	120 436
<i>Van Gogh</i>	298 500	15 963	7 649	3 389	12 625	952	57 337	19 113	275	117 303
<i>Prins Hendrik</i>	†	4 100	—	—	—	—	—	—	—	4 100
<i>Makasser</i>	†	—	—	42	—	—	—	—	—	42

e) Is 18 Januari 1915 buiten dienst gesteld; onderging groote herstellingen en werd voorzien van nieuwe ketels.

f) Was gedurende het geheele jaar met zeer verminderde bemanning bij het marine-etablisement.

g) Was gedurende 1915 buiten dienst.

c. TORPEDOBOOTEN DER INDISCHE MILITAIRE MARINE.

NAMEN DER BOOTEN.	Kosten van aanbouw.	Dokkosten en herstellin- gen.	Aanmaak, enz. van goederen.	Ontvangen inventaris- goederen.	Ontvangen steenkolen.	Ontvangen stoomolie.	Traktemen- ten en soldijen.	Kosten van voeding.	Diversen. ^{h)}
<i>Cerberus</i>	†	f 2 301							
<i>Hydra</i>	f 171 200	6 738							
<i>Scylla</i>	171 200	14 179							
<i>Python</i>	166 433	4 408							
<i>Sphinx</i>	178 765	2 919	f 21 225	f 28 920	f 27 938	f 2 500	f 113 285	f 38 654	f 20 117
<i>Minotaurus</i>	166 433	3 150							
<i>Draak</i>	160 000	4 346							
<i>Krokodil</i>	160 000	5 372							
<i>Zeeslang</i>	160 000	4 592							

d. MARITIEME INRICHTINGEN AAN DEN WAL.

<i>Torpedo-dienst te Soerabaja</i> (kazerneering).	Onderhoud van gebouwen en wegen	f 3 863
	Arbeidsloon van personeel, belast met het onderhoud	1 212
	Herstelling en onderhoud van inventarisgoederen	5 883
	Diversen	118
	Aanmaak van inventarisgoederen	—
	Ontvangen inventarisgoederen	7 914
	Traktementen en soldijen	i) 179 997
	Voeding	i) 47 845
	Totaal	f 246 832
<i>Torpedo-atelier te Soerabaja</i> .	Onderhoud van het gebouw	f 238
	Inventarisgoederen en benodigdheden	13 236
	Herstelling en onderhoud van inventarisgoederen	3 222
	Diversen	1 973
	Totaal	f 18 669
<i>Marine-kampement te Malang</i> .	Onderhoud der gebouwen door de genie.	—
	Dagelijksch onderhoud, verlichting, enz.	f 1 158
	Vervoer van goederen	49
	Vervoer van officieren, onderofficieren en minderen	3 711
	Verstreckte inventarisgoederen	775
	Door het marine-etablisement uitgevoerde werken	1 888
	Totaal	f 7 581
<i>Marine-kazerne te Soerabaja</i> .	Kosten van onderhoud en uitbreiding van het gebouw	—
	Kosten van door het marine-etablisement uitgevoerde werken	f 6 573
	Kosten van door het marine-etablisement verstreckte inventarisgoederen	5 580
	Diversen (licht, brandstof, telefoon, enz.)	8 346
	Kosten van voeding	88 332
	Traktementen en soldijen	270 396
	Totaal	f 379 227

h) Namelijk kosten wegens declaratiën van de bootsbemanningen bij reizen buiten Soerabaja.

i) Deze opgaven hebben alleen betrekking op het personeel der z.g. kazerneering, dus niet op de 6 bootsbemanningen.

5. Opgaven over het tijdvak 1 April 1915 t/m 31 Maart 1916 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke en der gouvernementsmarine.

I. Te SOERABAJA (marine-etablisement), te SABANG (particulier dok) en te TANDJOENGPRIOK (particuliere werf) en II. te SINGAPORE.

NAMEN DER SCEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of hersteld.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	VERDERE AANTEKENINGEN.
INDISCHE MILITAIRE MARINE.				
<i>Mataram</i>	Soerabaja.	1 April 1915 reeds aanwezig.	Febr. 1916.	Groote herstellingen en ketelvernieuwing.
<i>Serdang</i>	Sabang.	id.	1 April 1916 nog aanwezig.	Dokken; is in het station te Sabang.
<i>Koelei</i>	Soerabaja.	27 Mei 1915.	1 Juni 1915.	Dokken.
		22 Sept. 1915.	28 Sept. 1915.	
	Tandjoengpriok.	29 Febr. 1916.	29 Febr. 1916.	
<i>Siboga</i>	Soerabaja.	1 April 1915 reeds aanwezig.	1 April 1916 nog aanwezig.	Dokken en kleine herstellingen; is in het station te Soerabaja.
<i>Assahan</i>	Tandjoengpriok.	5 April 1915.	5 April 1915.	Dokken.
	Soerabaja.	30 Aug. 1915.	30 Sept. 1915.	Kleine herstellingen en ketelinspectie.
<i>Van Gogh</i>	Soerabaja.	27 Nov. 1915.	8 Dec. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Van Doorn</i>	Sabang.	3 Dec. 1915.	24 Dec. 1915.	Idem.
<i>Lombok</i>	Sabang.	25 Juni 1915.	8 Juli 1915.	Idem.
<i>Sumbawa</i>	Soerabaja.	16 Dec. 1915.	18 Dec. 1915.	Dokken.
	id.	17 Juni 1915.	23 Juli 1915.	Dokken en herstellingen; onderzoek van de stoomleidingen.
<i>Borneo</i>	id.	—	—	Is sedert 1 Januari 1913 bij het marine-etablisement wegens afgekeurde ketels.
<i>Cerberus</i>	id.	1 April 1915 reeds aanwezig.	1 April 1916 nog aanwezig.	
<i>Python</i>	id.	id.	id.	Periodiek werd gedokt en van de helling gebruik gemaakt.
<i>Sphinx</i>	id.	id.	id.	
<i>Minotaurus</i>	id.	id.	id.	
<i>Hydra</i>	id.	id.	id.	
<i>Scylla</i>	id.	id.	id.	
<i>Draak</i>	id.	id.	id.	
<i>Krokodil</i>	id.	id.	id.	
<i>Zeeslang</i>	id.	id.	id.	
<i>Koning der Nederlanden</i>	id.	id.	id.	Debarkementsschip in een torpedoboothaven.
<i>Prins Hendrik der Nederlanden</i>	id.	—	—	Ter reede liggende, werden kleine herstellingen uitgevoerd.
<i>Makasser</i>	id.	—	—	

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

<i>De Zeven Provinciën</i>	Soerabaja.	21 Aug. 1915.	22 Oct. 1915.	Dokken en herstellingen.
	id.	28 Febr. 1916.	29 Febr. 1916.	Dokken.
<i>Tromp</i>	id.	14 Oct. 1915.	23 Oct. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
	id.	1 Maart 1916.	1 April 1916 nog aanwezig.	Dokken en groote herstellingen.
<i>Hertog Hendrik</i>	id.	31 Maart 1915.	25 April 1915.	Herstellingen aan de zoutwaterleidingen.
	id.	21 Juni 1915.	30 Juni 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
	id.	25 Oct. 1915.	20 Nov. 1915.	Dokken; is 25 November 1915 naar Nederland teruggekeerd.
<i>Koningin-Regentes</i>	id.	1 Mei 1915.	22 Mei 1915.	Dokken en kleine herstellingen aan de fundaties van de Kn. van 15 cM.
	id.	2 Juni 1915.	17 Juni 1915.	Herstelling aan de fundaties van de Kn. van 15 cM.
	id.	23 Nov. 1915.	27 Nov. 1915.	Dokken.
	id.	18 Dec. 1915.	24 Febr. 1916.	Groote herstellingen.
<i>De Ruyter</i>	id.	Maart 1916.	Maart 1916.	Dokken en kleine herstellingen.

1) De opgegeven data geven de grenzen aan van het geheele tijdvak, gedurende hetwelk de schepen in genoemde plaatsen vertoefden.

NAMEN DER SCHEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of hersteld.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	VERDERE AANTEKENINGEN.
<i>Fret</i>	Soerabaja.	—	—	Elke 3 maanden dokken.
<i>Wolf</i>	id.	—	—	
<i>Bulhond</i>	id.	—	—	
<i>Jakhals</i>	id.	—	—	
<i>Hermelijn</i>	id.	—	—	
<i>Lynx</i>	id.	—	—	
<i>Vos</i>	id.	—	—	
<i>Panter</i>	id.	—	—	

GOUVERNEMENTSMARINE.

<i>Argus</i>	Soerabaja.	30 Sept. 1915.	3 Oct. 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 16 Augustus 1915 buiten dienst gesteld en 28 December 1915 wederom in dienst gesteld.
<i>Aldebaran</i>	Tandjoengpriok.	10 Aug. 1915.	11 Aug. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
	id.	18 Febr. 1916.	21 Febr. 1916.	Idem.
<i>Brak</i>	id.	7 Sept. 1915.	13 Sept. 1915.	Idem.
<i>Bellatrix</i>	id.	8 Dec. 1915.	9 Dec. 1915.	Idem.
<i>Condor</i>	Soerabaja.	22 Oct. 1915.	27 Oct. 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 8 April 1915 in dienst gesteld en 15 Mei 1915 buiten dienst gesteld; is 4 November 1915 in dienst gesteld en 8 December 1915 wederom buiten dienst gesteld.
<i>Canopus</i>	id.	30 Nov. 1915.	2 Dec. 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 1 Januari 1916 in dienst gesteld.
<i>Cycloop</i>	id.	28 Juni 1915.	27 Juli 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 22 April 1915 buiten dienst gesteld en 16 Augustus 1915 wederom in dienst gesteld.
	Tandjoengpriok.	22 Jan. 1916.	25 Jan. 1916.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Dog</i>	Sabang.	13 Mei 1915.	17 Mei 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 1 December 1915 buiten dienst gesteld.
	Soerabaja.	28 Dec. 1915.	31 Dec. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Edi</i>	Tandjoengpriok.	9 Dec. 1915.	13 Dec. 1915.	Idem.
<i>Flamingo</i>	Soerabaja.	29 Juli 1915.	3 Aug. 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 1 Mei 1915 buiten dienst gesteld en 4 September 1915 wederom in dienst gesteld.
<i>Glatik</i>	Singapore.	3 Dec. 1915.	8 Dec. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Java</i>	Tandjoengpriok.	16 Juni 1915.	17 Juni 1915.	Idem.
<i>Kwartel</i>	Soerabaja.	7 Aug. 1915.	10 Aug. 1915.	Idem.
<i>Nias</i>	Sabang.	25 Juni 1915.	30 Juni 1915.	Idem.
	id.	26 Jan. 1916.	5 Febr. 1916.	Idem.
<i>Speurder</i>	Soerabaja.	9 Juni 1915.	16 Juni 1915.	Idem.
	id.	17 Dec. 1915.	23 Dec. 1915.	Idem.
<i>Telegraaf</i>	id.	26 April 1915.	28 April 1915.	Idem.
	id.	8 Sept. 1915.	11 Sept. 1915.	Idem.
<i>Valk</i>	id.	2 Sept. 1915.	30 Sept. 1915.	Idem.
<i>Wachter</i>	id.	27 April 1915.	30 April 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 22 April 1915 in dienst gesteld.
	id.	27 Oct. 1915.	30 Oct. 1915.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Zwaan</i>	id.	23 April 1915.	26 April 1915.	Dokken en kleine herstellingen; is 1 Mei 1915 in dienst gesteld. 4 September 1915 buiten dienst gesteld en 1 December 1915 wederom in dienst gesteld.